प्रसिद्ध *p. p.* 1 Renowned, famous, celebrated. -2 Decorated, ornamented, adorned; सालक्तकौ भूपतयः प्रसिद्धैर्ववन्दिरे मौलिभिरस्य पादौ R. 18. 41; यथा प्रसिद्धैर्मधुरं शिरोरुहैः Ku. 5. 9; 7. 16. -3 Excellent; द्रव्यैः प्रसिद्धैर्मद्यागः प्रतिमादिष्वमायिनः। भक्तस्य च यथालब्धैर्हृदि भावेन चैव हि॥ Bhāg. 11. 27. 15. **-द्धा** A particular measure in music.

प्रसिद्धिः *f.* 1 Fame, celebrity, publicity, renown. -2 Success, accomplishment, fulfilment; आधिद्विषामा तपसां प्रसिद्धेः Ki. 3. 39; Ms. 4. 3; Bhāg. 11. 3. 3. -3 Ornament, decoration.

प्रसीदिका A small garden.

प्रसुत *a.* Pressed or pressing continuously (as Soma juice); अहरहर्ह सुतः प्रसुतो भवति Bṛi. Up. 2. 1. 3.

प्रसुप्त *p. p.* 1 Asleep, sleepy. -2 Fast asleep.

प्रसुप्तिः *f.* 1 Sleepiness. -2 Paralysis.

प्रसु, -सू 1 P., 2, 4 Ā. 1 To beget, generate, produce. -2 To bring forth, be delivered of; पुत्ररत्नं प्रासोष्ट.

प्रसवः 1 Begetting, generation, procreation, birth, production; प्रसवविकारो स्त्रीणां द्वित्रिचतुःप्रभृति संप्रसूतौ वा। हीनातिरिक्तकाले च देशकुलसंक्षयो भवति Bṛi. S. -2 Child-birth, delivery, confinement; an in आसन्नप्रसवा. -3 Offspring, progeny, young ones, children; oft. at the end of comp.; केवलं वीरप्रसवा भूयाः U. 1; Ku 7. 87. -4 Source, origin, brith-place (fig. also); प्रसवः कर्मफलस्य भूरिणः Ki. 2. 43. -5 Flower, blossom; प्रसवविभूतिषु भूरुहां विरक्तः Śi. 7. 42; नीता लोध्रप्रसवरजसा पाण्डुतामानने श्रीः Me. 67; कुन्दप्रसवशिथिलं जीवितम् 113; R. 9. 28; Ku. 1. 55; 4. 14; Ś. 5. 9; Māl. 9. 27, 31; U. 2. 20. -6 A fruit, product; यज्ञप्रसववर्जिताः Mb. 12. 180. 46. -7 Ved. Extracting Soma juice; अपुत्रः प्रसवेनार्थी वनवासमुपावसत् Mb. 13. 4. 6. -7 Setting in motion. -9 A current, stream. -10 Excitement, animation. -11 Enjoining, ordering. -12 Assistance, help. -13 pursuit, acquisition. **-Comp. -उन्मुखः** *a.* about to be delivered or confined; पतिः प्रतीतः प्रसवोन्मुखीं प्रियां ददर्श R. 3. 12. **-कालः** the time of delivery or bringing forth. **-गृहम्** a lying-in-chamber. **-धर्मिन्** *a.* productive, prolific. **-बन्धनम्** the foot-stalk of a leaf or flower, peduncle. **-वेदना, -व्यथा** pangs of child-birth, throes. **-स्थली** a mother. **-स्थानम्** 1 a place for delivery. -2 a nest.

प्रसवकः The Piyāla tree; Buchanania Latifolia (Mar. चारोळी).

प्रसवनम् 1 Bringing forth. -2 Bearing children, fecundity.

प्रसवन्ती *f.* A woman in labour; न पश्येत् प्रसवन्तीं च तेजस्कामो द्विजोत्तमः Ms. 4. 44.

प्रसवितृ *m.* A father, procreator; स्वयं वेदान् व्यस्यञ्छमितकुरुवंशप्रसविता Pt. 4. 50.

प्रसवित्री A mother; bestowing progeny.

प्रसू *a.* 1 Bringing forth, bearing, giving birth to; स्त्रीप्रसूश्चाधिवेत्तव्या Y. 1. 73. *-f.* 1 A mother; मातरपितरौ प्रसूजनयितारौ Ak. 'parents'; Śi. 9. 14. -2 A mare. -3 A spreading creeper. -4 A young shoot, tender grass.

प्रसूका A mare.

प्रसूत *p. p.* 1 Begotten, engendered; तच्च भीष्मप्रसूतं (दुःखं) मे तं जहीश्वर Mb. 5. 178. 5. -2 Brought forth, born, produced. **-तम्** 1 A flower. -2 Any productive source. -3 (In Sāṅkhya) The primordial essence or matter. **-ता** A woman recently delivered.

प्रसूतिः *f.* 1 Procreation, begetting, generation. -2 Bringing forth, bearing, deliveriug, giving birth to; ऊर्ध्वं प्रसूतेश्चरितुं यतिष्ये R. 14. 66. -3 Calving. -4 Laying eggs; नवप्रसूतिर्वरटा तपस्विनी N. 1. 135. -5 Birth, production, generation; प्रसूतिं चकमे तस्मिंस्त्रैलोक्यप्रभवोऽपि यत् R. 10. 53. -6 Appearance, coming forth, growth (of flowers &c.); आरण्यकोपात्तफलप्रसूतिः R. 5. 15. -7 A product, production. -8 Offspring, progeny, issue; R. 1. 25, 77; 2. 4; 5. 7; प्रसूतिभाजः सर्गस्य तावेव पितरौ स्मृतौ Ku. 2. 7; नूनं प्रसूतिविकलेन मया प्रसिक्तं धौताश्रुशेषमुदकं पितरः पिबन्ति Ś. 6. 24. -9 A producer, generator, procreator; न केवलानां पयसां प्रसूतिम् R. 2. 63. -10 A mother. -11 A cause (कारण); जगत्प्रसूतिः Ki. 4. 32. **-Comp. -जम्** pain resulting as a necessary consequence of birth. **-वायुः** wind produced in the womb during the pangs of travail.

प्रसूतिका A woman recently delivered; प्रसूतिकामस्नपयन् मिलिताः कुलयोषितः Śiva B. 6. 60.

प्रसून *p. p.* Produced, born. **-नम्** 1 A flower; लतायां पूर्वलूनायां प्रसूनस्यागमः कुतः U. 5. 20; R. 2. 10. -2 A bud, blossom. -3 A fruit. **-Comp. -अञ्जलि** *a.* = **पुष्पाञ्जलि. -इषुः, -बाणः, -वाणः** epithets of the god of love; प्रसूनबाणाद्वयवादिनी सा कापि द्विजेनोपनिषतपिकेन. **-रससंभवा** *f.* the sugar prepared from flowers. **-वर्षः** a shower of flowers (rained from heaven).

प्रसूनकम् 1 A flower. -2 A bud, blossom. **-कः** A kind of Kadamba.

प्रसू 6 P. 1 To urge, impel, bid. -2 To hurl, throw.

प्रसृ 1 P. To flow forth, spring, arise, proceed; लोहिताद्या महानद्यः प्रसस्रुस्तत्र चासकृत् Mb. -2 To go forth, advance; वेलानिलाय प्रसृता भुजङ्गाः R. 13. 12; अन्वेषणप्रसृते च मित्रगणे Dk. -3 To spread, spread round; कृशानुः किं साक्षात् प्रसरति दिशो नैष नियतम् K. P. 10; प्रसरति तृणमध्ये लब्धवृद्धिः क्षणेन (दवाग्निः) Ṛs. 1. 25. -4 To spread, prevail, pervade; प्रसरति परिमाथी कोऽप्ययं देहदाहः Māl. 1. 41; भित्त्वा भित्त्वा प्रसरति बलात् कोऽपि चेतोविकारः U. 3. 36. -5 To be stretched, to extend; न मे हस्तौ प्रसरतः Ś. 2. -6 To be disposed or inclined to (do a thing), move; न मे उचितेषु करणीयेषु हस्तपादं प्रसरति Ś. 4; प्रसरति मनः कायारम्भे Pt. 3.